

OTTAWA, 23. — Avstralski ministri predsednik Menzies je večeraj prišel z letalom Washingtona v Ottawo.

TEL AVIV, 23. — Štirje izraelci vojaki so bili ubiti, po nanje streljali padajoče arabske letalce v bližini Iksa, 7 kilometrov vzhodno od Jeruzalema.

Tudi v bližini Tulkarm, na severno od Tel Aviva, je bil ubit častnik izraelske policije, ko je skupina, arabske legije streljala s strelom.

OB IZZIVANJH IREDENTISTOV SPRIČO CONE B

Italija hoče s pomočjo iredentističnega klera civilizirati »divje balkanske materialiste«, sama pa nosi prvenstvo med evropskimi narodi v odstotku nepismenih

Iredentistična lista »Messaggero Veneto« in »Giornale« demantirata v zadnjih številkah priobčitev Vojne uprave JLA o izjavah 12 duhovnikov iz cone B, kakor tudi vesti o demokratičnem tisku o spletkah, s katerimi skuša italijanska vlada po svojih organih CLN in EISE v Trstu vplivati na italijanske učitelje v coni B, jim objavlja priloge in poziva, da v sedanjem trenutku zapuste službo in se odselijo v Italijo, kjer bodo takoj dobili namestitve.

10. junija piše »Messaggero«, da je to laž, s katero skuša ljudska oblast najti povod za preganjanje in odpustitve ostalih italijanskih učiteljev.

»Kot je, piše list, »da je italijanska vlada hotela dati učiteljem pravi položaj za ministrstvo za prosveto še 1947. le ta dalo vsem šolskim nadzorom prošnje za sistematično in zapostaviteljstvo na območjih področjih ter da se tem učiteljem prizna leta službe za tretlino več od stvarnih službenih let.«

Torej je vendare res, da se je istrski CLN v imenu italijanske vlade, na temelju teh navodil, mešaval v posle jugoslovanske cone STO, za katere po nobenem mednarodnem zakonu ni pristojen, najmanj pa po mirovni pogodbi z Italijo.

»Messaggero« ni niti poskušal zanikati vesti o 14.000 brezposelnih učiteljih v severni Italiji, ker so ti podatki vzezi iz iredentističnega tiska. Toda, stvarno stanje solstva v severni Italiji je videti daleč hušje, da ne rečemo katastrofalno.

Na kongresu italijanskih solnikov v Livornu decembra lanskega leta je senator Sapori del pri otvortvi kongresa dobesedno naslednje:

»Danes je v Italiji 2 milijona otrok, ki ne morejo obiskovati šol, istočasno pa je 80.000 učiteljev in 20.000 profesorjev brez posla. V 11.498 mestih šole niso, imajo četrtega in petega razreda. Poleg tega je nepismenost zelo razširjena. Ugotovilo se je na pr. med naborniki zadnjih let 77 odst. nepismenih. To je za-

Kri kot surovina

V sedanjem svetu velja geslo, izkoristiti katero koli surovino, ne dopuščati nikakih odpadkov. Edino na tak način se posamezna industrijska podjetja lahko kosajo v konkurenci z drugimi. Na kaj so se spomnili nekateri industrijski v ZDA? Znano je, da so ogromne klavnice v Chicagu, kjer zakoljejo dnevno na desetisoče goved, 80 do 90 tisoč prašičev in še več drobnice, vso kri zaklane živine pa so po kanalih odvajali med neuporabne odmečke.

Kakor poroča agencija SIS, bodo odlej uporabljali kri za tlakanje oz. za izdelovanje podov v stanovanjih oziroma hišah. Ugotovilo so namreč, da se kri pri visoki temperaturi zelo dobro poveže z žagovino, in sicer v razmerju 90 odstotkov žagovine ter 10 odstotkov krvi v tako trdno maso, da je popolnoma enakovredna ploščam trdega lesa. Doslej so jo v laboratorijskih poskusih, toda gotovo ne bo dolgo, ko bo ta nova zmes že v široki uporabi.

Največja ladja za lov na kite

Ker so ob antarktiki ali Južnem tečaju imeli Avstraleci izredno srečo v lovu na kite in niso vedeli, kam bi z vsem tem mesom, so ga dali za pokizkušnje kokušim. Kokuši so rade sprejele novo krmilo in ev zahvalno začele nesti več jajc kot prej.

Most na Tilmentu

Ernest Hemingway

(Odlomek iz romana »Slovo orožju«)

»Zaradi izdajstva, kot je vaše, smo napravili sadove zmag.«
»Šte se že kdaj umikali?« je vprašal podpolkovnik.
»Italija se ne sme nikoli umikati.«
Stalji smo tam v dežju in poslušali. Bili smo obrnjeni proti oltarjem, ujetnik pa je stal pred nami in malo na stran.
»Če me mislite ustreliti, je rekel podpolkovnik, »prosim, da me ustrelite takoj, brez nadaljnega zasliševanja. To zasliševanje je bedasto.« Prekrižal se je. Oltarji so se pogovarjali med seboj. Eden je napisal nekaj na kos papirja.
»Zapustil svoje vojake, obsojen na smrt z ustrelitvijo, je rekel.
Dva karabinerja sta odpeljala podpolkovnika k bregu. Stojal je v dežju, starec, Golovaj,

lostno prvenstvo, ki nas stavlja pod deželo, ki jih imamo za civilizirane.«

Na istem kongresu je prof. Gentile dejal, da je v Napoliju, v največjem mestu Italije, 145 tisoč otrok, od katerih 46.000 sploh ne hodi v šolo. Po anketi nekakega strokovnjaka, ki je bila objavljena v reviji »Il Ponte« maja 1951, je v 991 mestih južne Italije še slabši položaj kot v Napoliju. V 35 mestih Kalabrije sploh ni šol, a peti razred konča le 23 odst. uencev vpisanih v prvi razred.

V Kalabriji je 48 odst. nepismenih, v Lukitaniji 46, na Siciliji 43, v Laciju, t. j. okrog kulturnega Rima, 19 odst. nepismenih. Na kongresu v Livornu je bilo med drugim tudi rečeno, da se za razpisano učiteljsko mesto poteguje 50.000 kandidatov.

Cudna je ta skrb amadrepatrien. Toliko nepismenih, toliko brezposelnih učiteljev, na drugi strani pa tolika skrb za učitelje in kulturo v coni B, v kateri ne samo vsi šolski obvezniki, pa najsi bodo to Italijanci, Hrvači ali Slovenci, obiskujejo šolo, temveč je uvedena tudi osemletna šolska obveznost.

Tudi škof Santin v svojem glasilu »Vita Nuova« zanika dejstva in pise, da so lažne iredentistične tiskane, po katerih je uvedena tudi osemletna šolska obveznost.

Santini je duhovnikom prepovedal vsako sodelovanje z ljudsko oblastjo in jih pozval, da izjavijo njegova iredentistična načela. Oni to tudi delajo. Morda so kdaj don Brunu, don Dagri ali kateri drugi duhovniki pozvali vernike, da bratstvo bratstvo med Hrvači in Italijani ali naj bodo lojalni do ljudske oblasti,

ali da si prizadevajo za izgradnjo dežele? Ne, takih besed niso verniki slišali od svojih pastirjev. Don Dagri iz Isole je pred nekaj dnevi prenesel na italijanske učitelje navodila CLN, da zapuste cono.

Santini dobesedno uresničuje vatikansko politiko, ki je vedno mislila, da je Italija poklicana v Kristusovem imenu vladati in civilizirati »divje balkanske materialiste«, kakor nas je imenovalo glasilo »Vita Nuova« v zadnji številki.

Zalutve in izzivanja iredentističnega in fašističnega škofa Santina ne morejo in ne bodo nikogar ustavile. Izzovejo samo še večji prezir in mržnjo med delovnimi ljudmi teh krajev, ki se pokazali, da znajo graditi sebi boljše življenje tudi brez Santinovih blagoslovov.

(Po »Itraskem glaslu«)

za to najvišje Mussolinijevo priznanje azlato medajon. Škof Santini in do zdaj z ničemer pokazal, da želi popraviti strasne zločine in krivice, ki so bile prizadete slovenskim in hrvaškim duhovnikom in vernikom.

Nasprotno, škof Santin je pred mesecem posljal pred sedmiku ljudskega odbora, Beltramu pismo, v katerem pravi, da nima ničesar pravice pozivati duhovnike na sestanek in da je on, škof, edini nadrejen duhovnikom in vernikom v coni B.

Santini je duhovnikom prepovedal vsako sodelovanje z ljudsko oblastjo in jih pozval, da izjavijo njegova iredentistična načela. Oni to tudi delajo. Morda so kdaj don Brunu, don Dagri ali kateri drugi duhovniki pozvali vernike, da bratstvo bratstvo med Hrvači in Italijani ali naj bodo lojalni do ljudske oblasti,

nekim železnikarjem. Ki je imel verjetno lepšo uniformo, kakor pa je bil skromen arnavski gumi. Pri vsem tem pa ne smemo misliti, da je tako kupovanje enako kupovanju sužnjav ali podobno, kar smo imeli in še imamo v raznih predelih arabskega sveta. To kupovanje je le še spomin na nekdanjo dobo, ko so stari ali pleme zahtevali neke vrste enakovredno odškodnino za izgubljeno delovno silo.

Tu smo navedli nekaj različnih primerov sklepanja poznanstev ter zakonov. S tem bi lahko nadaljevali še dolgo, ker ima skoraj vsaka pokrajina svoje posebne značilnosti, toda to nas ne bi privedlo do konca. V ilustracijo »modernejšega« zakona pa bomo navedli še en primer: Mlad študent medicine seči v kavarni pri isti mizi s svojo nekaj let mlajšo kolegico ter sreča kavo. Poznanstvo ni novo, toda tudi ne globoko, ker ne spadata v isti semester, niti ne v isto leto študija. Po kratkem razmišljanju ji on predloži: »Ti praviš, da imaš 320 novcev študentske, jaz jih imam 380, torej se lahko zmeniva.« In tu se vzela ter si deseti enabavila sina ter ga njegovo pohištvo. On je za zdravnik, ona pa bo zelo verjetno že prihodnje leto. Ta avtentični primer se je zgodil v prestolnici neke vzhodnoevropske države, toda popolnoma lahko bi ga prenesli kamor koli v zapadni svet. Zakon, ki smo

brez tujega vmešavanja se bosta najbolje sporazumela.

gu ravnokar omenili, je uspel, vsaj do zdaj, toda način sam zares ni priporočljiv. Toda tudi perzijska policija ni priporočljiva, manj pa afganistanska pokanje kave. K temu lahko mirno rečemo, da ni niti najmanj zgleden hollywoodski moderni ali epostopni harem.

Kaj pa je pravzaprav primerno?

Razne agencije za sklepanje poznanstev in porok, razne vse mogoče podobne ustanove, ki jih je rodila nova doba, ne odtehtajo starega in preizkušene načina, ki je v praksi že stoletja, da se namreč dekle in mladenič spoznata ter sporazumeta in tujega vmešavanja. Človeška družba pa ima nasproti njim le eno dolžnost, da jim namreč materialno omogoči zakon. S tem bo rešeno v glavnem vprašanje »rečeno« in »nesrečno« zakonov in tudi kvantitativni utramoderni zakonov ter enako nemogoče razmere v srednjeveških zakonskih navadah, ki se živijo v primitivnih in od civilizacije odsekanih predelih naše zemlje.

Nalvišja in najstarejša drevesa na svetu

Kmalu bo sto let, odkar so dolino Yosemite, ki je 240 km oddaljena od S. Franciscu v Kaliforniji, proglasili za narodni park in tako je ta dolina prvi narodni park na svetu. V dolini Yosemite so najstarejša drevesa na svetu. Njihova starost se meri okoli 3000 kvadratnih metrov površine. Sta najvažnejši rastlini »sequoia gigantea« ter »sequoia sempervirens«, ki spadata med največja in tudi nalvišja drevesa na svetu. Poleg tega sta ti drevesi med najstarejšimi doslej ugotovljenimi rastlinami na svetu. Med temi »sequoia« imamo tudi posamezna drevesa, ki so do sto petinajst metrov visoka ter do petinajst m debela (premer in ne obseg). Poleg te častitljive višine in debeline imajo ta drevesa tudi svojo častitljivo starost. Strokovnjaki računajo, da so posamezna drevesa stara tudi 2300 ali celo 4000 let.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Italijani, padli na jugoslovanskem ozemlju »uboge žrtve«, - Slovanov

Primeri se mi večkrat, da si ogledam »slavni« jezuitsko-klerofašistični »Giornale«. No, in glej ga vraga, ki sem ga ugledal v sredini druge strani: »Un'associazione tra le vittime del terrorismo jugoslavo. Veramente all'ne, tale naslov me je prišilil, da sem ko pogledal članke, ki ga je za eno tretjino kolone, v obisti. In ne zaman. Zvedel sem, da je na nedeljo Lega nazionale bila nekaka skupščina (seja ali zborovanje) ranjenih in družinskih članov tistih, ki so padli po terorističnih akcijah, ki naj bi jih izvedli »slavi«. Nekateri pripadniki odbora je poročal o parlamentarni akciji, ki sta jo izvedla prečastita (da ne boste zamenjali, v listu pravi konorevoli) Tessitori in Baresi. S to akcijo bi dosegli, da bi se te »uboge žrtve« označile in imale v pohabljenem zaradi tega, ker so njihova, od balkanske ihte (po časopisu »furrore balcanico«) razmučena telesa, branile po ulicah Juliske Benetije ime Italije. Na tem sestanku so izglasovali resolucijo, katero bodo predložili oblastem. Ker sem bil tako izčrpan do sem, bi vam moral še praviti o resoluciji, ki se glasi približno takole:

»Krvavidi, pohabljeni in družinski člani, pohabljeni in družinski člani »uboge žrtve«, to da gabi se mi. Ponem Vam samo to, da bo to združenje, čim bo ustanovljeno, otvorilo svoj sedež.« Do tu nas »slavni« »Giornale«.

Sedaj pa, kdo je izvajal teror? Mi ali oni? Če malo pogledamo po raznih kamnih, ki so v sponinskem parku pod Svetim Justom, bomo dobili takoj odgovor. Videli bomo, da so padli po najrazličnejših krajih Jugoslavije. Kaj so tam kralji? Pa ne, da so tudi tam branili ime Italije, ime katere, odkrito povedano, niče ni ogrožal. In dalje: »Kdo je bil zaprt po najrazličnejših ječah, taboriščih itd.? In še, kdo je koga zapiral?« »Slavni Italijanci!« Ali ni bilo morda obratno? Ali ni na samem otoku Rabu porlo več tisoč naših ljudi, ker so jih »uboge« danesje »vittime« tja zaprle? In če so slučajno sorodniki nekateristov koga dosegli in mu vrnilo mlo za drago, so seveda uboge »vittime« prizadele in se morajo pod okriljem itd. združiti.

To smrdi daleč naokoli po fašizmu, po tistem fašizmu, katerega so se obvezali zavezniki še l. 1945, da ga bodo z vsemi silami pobijali. Jda zdi se, da o pobijanju ni ne duha ne sluha, kajti če se je fašizem danes ponovno dvignil, je zastal prav v teh zavezništvih, ki ali tega ne vidijo, ali pa nečesto videti. Če pa morda želijo ti »veliki« delati eksperimente, naj ne pozabijo, da je prav razpršenost fašistov, ki nadolode pripeljal do zadnje vojne, ki je stala nas in tudi njih toliko strašnih žrtve. Tem žrtvam naj raje postavijo spomenik, toda ne iz kamna, niti cimenta ali kovine. Ta spomenik naj bo v znamenju razpršenosti boja fašizmu vsake barve in oblike.

To bi bila podlaga. V Trstu somem naj pa prenehajo s povečevanjem fašizma in končno pometejo z vsemi ostanki takih »nacionalnih« združenj. Naj kavo. Če metajo z »vittimisti«, ki ta združenja podpirajo, in če si tisti gospodje res toliko želijo Italijo, naj kar mirne duše poberejo šila in kopita ter vse tisto, kar so pri nas nagrajali in naj gredo v Italijo. Nič ne bo jokati za njimi. Mi pa bomo lahko končno zadihali in si uredili naše življenje v pravem smislu tiste mirovne pogodbe, ki jo je l. 1947 podpisala tudi »emagovita« (reč) Italija. In sicer bomo mnogo bolje brez teh prijavitelj, ki so se zagrizle v nas z izgovorom, da brez njih ne moremo, in če se teh prijavitelj ne bo moglo otresti slepa, tedaj naj se tista gospoda milostno spomni tistih lepih, svetlih dni naše borbe. Tisti dni, ko je rimska pravica klečala v blatu in hinavsko ponižno prosila usmiljenja. In nosilci rimske »advocatoletne« kulture so bili veseli, da so lahko pravali o ločilenje domov. Ti ljudje, ki bi po vsej pravici zaslužili, da se jim povrne mlo za drago, ti ljudje se danes združujejo, pošiljajo resolucije, objavljajo prostore novih sedencev. Isti časopis javlja na drugem mestu, da bo ENAL v kratkem odprla sedež pri Sv. Ivanu. In otvoritev je, po tem, kar piše ta jezuitsko-klerofašistični časopis, zelo pričakovana. Kdo jo toliko pričakuje? Svetovnančani? Ne! Prepričan sem, da Svetovnančani ne pričakujejo otvoritve teh prostorov. Ostali Slovenci tudi ne, saj dobro vedo, da se ose te raznovrstne organizacije širijo po naših predelih, mesta samo zato, da bi z njihovo pomočjo spreminjali slovenski videz trstims predelom Trsta, ki so bili še pred kakšnim desetletjem slovenski.

M. MARSIC

Zaključna šolska prireditiv v Sempolaju.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

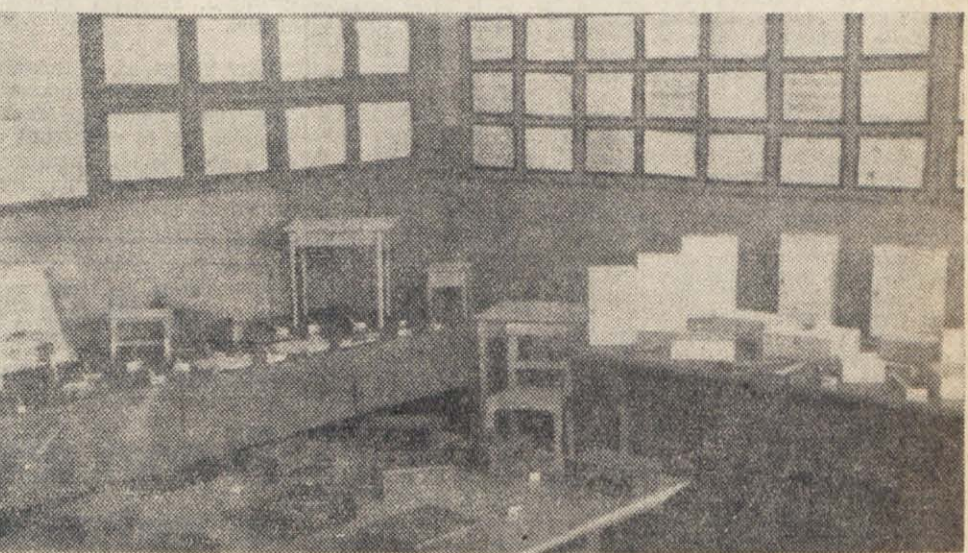
Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«.

Z razstav in prireditiv slovenskih šol na Tržaškem

Razstava dekliškega oddelka v Rojanu, ki prikazuje mlade ženske, ki se pripravljajo na nastop.

Razstava dekškega oddelka v Rojanu, ki prikazuje mlade ženske, ki se pripravljajo na nastop.

Dela, ki so jih izdelali dijaki nižje slovenske srednje šole pri Sv. Jakobu, prikazuje različne umetniške delo.

Nabrežinski učenci in učence osnovne šole razstavljajo v Nabrežini, prikazuje mlade učence, ki predstavljajo svoja dela.

Zaključna šolska prireditiv v Sempolaju, prikazuje skupino otrok, ki se pripravljajo na nastop.

Učenci iz Trebča so za zaključek igrali »Otroci ob koncu šolskega leta«, prikazuje skupino otrok, ki se pripravljajo na nastop.

